

Grund- og nærhedsnotat til Folketingets Europaudvalg

Dato

19. december 2016

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af et EU-agentur for samarbejde mellem energireguleringsmyndigheder (omarbejdning)

KOM(2016) 863

Notatet oversendes endvidere til Folketingets Energi-, Forsynings- og Klimaudvalg.

1. Resumé

Kommissionen har den 30. november 2016 fremsat forslag til en omarbejdning af forordningen om oprettelse af et EU-agentur for samarbejde mellem energireguleringsmyndigheder. Forslaget er fremsat som en del af Kommissionens såkaldte Vinterpakke, hvis officielle navn er "Clean energy for all Europeans".

Formålet med forslaget er at tilpasse den regulatoriske ramme for el-markedet med henblik på at fremme et velfungerende indre marked for elektricitet. Ændringsforslagene vil ifølge Kommissionen forenkle og centralisere regionale og europæiske beslutningsprocedurer blandt de nationale energiregulerende myndigheder (Energi-tilsynet i Danmark), og herunder styrke Agenturet for Samarbejde mellem Energi-reguleringsmyndigheders (ACER) beføjelser. Derudover tildeles ACER delvis tilsynskompetence med regionale driftscentre (ROCs), som foreslås etableret med det supplerende forordningsforslag om det indre marked for elektricitet. Forslaget vurderes på nuværende tidspunkt ikke at ville have væsentlige erhvervsøkonomiske eller juridiske konsekvenser.

Regeringen deler Kommissionens vurdering af, at et velfungerende indre marked for elektricitet er af afgørende betydning for den europæiske økonomi og for at sikre en omkostningseffektiv omstilling til vedvarende energi. I den forbindelse er regeringen enig i, at der er behov for klare regler for grænseoverskridende handel, samt at reglerne håndhæves. Regeringens konkrete holdning afventer en nærmere analyse af forslaget.

Energi-, Forsynings- og
Klimaministeriet

Stormgade 2-6
1470 København K

T: +45 3392 2800
E: efkm@efkm.dk

www.efkm.dk

2. Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2016) 863 af den 30. november 2016 fremsat forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af et agentur for samarbejde mellem energireguleringsmyndigheder. Forslaget er fremsat som en del af Kommissionens såkaldte Vinterpakke, hvis officielle navn er "Clean energy for all Europeans". Forslaget er en omarbejdning af forordning (EF) nr. 713/2009 om oprettelse af et agentur for samarbejde mellem energireguleringsmyndigheder.

Agenturet for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder (ACER) blev oprettet i 2011 med det formål at bistå nationale energireguleringsmyndigheder ift. håndtering af grænseoverskridende problemstillinger på el-markedet. ACER har i dag primært mulighed for at håndtere grænseoverskridende problemstillinger via juridisk ikke-bindende henstillinger og udtalelser og har i dag kun begrænsede beslutningsbeføjelser.

Forslaget har baggrund i Kommissionens vurdering af, at det indre marked for elektricitet bør forstærkes ved at øge ACER's beføjelser og uafhængighed, hvorved ACER i højere grad får mulighed for at udføre sin tilsynsfunktion på europæisk niveau og overvåge udviklingen af det indre marked. Et stærkere agentur skal således bidrage til at overvåge samt løse grænseoverskridende problemstillinger, hvilket vurderes nødvendigt for at skabe et vedfunderende indre marked for handel med el.

Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 194 om EU's energipolitik i Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF) og skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

Forslaget er endnu ikke oversendt til Rådet i en dansk sprogversion.

3. Formål og indhold

Forordningsforslagets overordnede formål er at tilpasse den regulatoriske ramme for el-markedet med henblik på at sikre et velfungerende grænseoverskridende marked. Forslaget giver i den forbindelse ACER øgede kompetencer til at sikre den nødvendige koordination mellem nationale energiregulerende myndigheder.

Det væsentligste indhold af forordningsforslaget er:

- i. ACER får direkte kompetence til at godkende vilkår, betingelser og metoder, der er udarbejdet i medfør af netværksregler og guidelines¹. I dag skal

¹ Netværksregler og guidelines er bindende markeds- og tekniske regler, som har til formål at sikre operationalitet på tværs af landegrænser.

- disse vilkår, betingelser og metoder godkendes af alle nationale energiregulerende myndigheder i Unionen eller i en bestemt region;
- ii. Afstemningsproceduren for de nationale energiregulerende myndigheder i ACER's Board of Regulators² (BoR) ændres. Afgørelser skal kunne træffes med absolut flertal i stedet for kvalificeret flertal, som der kræves i dag;
 - iii. ACER får kompetence til at udarbejde henstillinger og udtalelser på eget initiativ. ACER kan i dag kun udarbejde henstillinger og anbefalinger, der på forhånd er vedtaget i ACERs arbejdsprogram eller på baggrund af opfordringer fra Kommissionen;
 - iv. ACER får valgfrihed ift. at udføre bestemte opgaver, såsom ikke-bindende udtalelser om ENTSO-E³s årlige arbejdsprogram og ENTSO-Es tiårs netudviklingsplan, således at ACER i højere grad kan prioritere ressourcer;
 - v. ACER får tilsynskompetence over regionale driftscentre (ROCs), der skal koordinere drift af el-systemerne på tværs af landegrænser, jf. forslag til forordning om det indre marked for elektricitet (KOM(2016) 861);
 - vi. ACER får tilsynskompetence over elektricitetsmarkedsoperatører⁴, som blev udpeget som følge af forordning (EU) 2015/1222 af 24. juli 2015 om fastsættelse af retningslinjer for kapacitetstildeling og håndtering af kapacitetsbegrænsninger.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet er i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF art. 294 medlovgiver. Der foreligger endnu ikke en udtalelse fra Europa-Parlamentet.

5. Nærhedsprincippet

Det er Kommissionens vurdering, at nærhedsprincippet er overholdt. Forordningen har hjemmel i artikel 194 i TEUF, som fastslår nødvendigheden af et vist niveau af koordinering, gennemsigtighed og samarbejde for at sikre energimarkedets funktion, forsyningssikkerheden i Energiunionen og fremme sammenkobling af energiinfrastruktur.

² BoR består af repræsentanter fra de enkelte nationale energiregulerende myndigheder.

³ Den europæiske sammenslutning af transmissionsselskaber "European Network of Transmission System Operators for Electricity

⁴ Elektricitetsmarkedsoperatører er en aktør (typisk en elbørs), der af den kompetente myndighed er blevet udpeget til at udføre opgaver i forbindelse med den fælles day ahead- og intradaykobling. I Danmark har Energitilsynet udpeget el-børsen Nord Pool som elektricitetsmarkedsoperatører.

Det er Kommissionens vurdering, at den stigende sammenkobling af el-markeder i Europa forudsætter tættere koordinering mellem nationale aktører samt regionalt/overnationalt regulatorisk tilsyn. Kommissionen anfører, at de foreslåede ændringer er nødvendige for at opnå et integreret el-marked i EU, hvilket ikke kan opnås effektivt på nationalt niveau.

På det foreliggende grundlag er regeringen enig i Kommissionen vurdering og finder således, at nærhedsprincippet er overholdt.

6. Gældende dansk ret

Forslaget vurderes ikke at berøre dansk lovgivning.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser.

Statsfinansielle konsekvenser

Det forventes ikke, at forslaget har væsentlige statsfinansielle konsekvenser. Der kan dog forventes en stigning i bidrag til det europæiske sammenslutning af regulatorer, der foreslås tilført 18 årsværk på baggrund af nye krav til vurdering af effekttilstrækkelighed på EU-niveau. I alt lægger Kommissionen op til, at der tilføres 280.000 euro i 2019 og 1.04 mio. euro i 2020 til årsværk til ACER til EU's budget.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Ifølge Kommissionen har forslaget har til formål gennem et stærkere ACER at fjerne handelsbarrierer i det europæiske el-system og føre til en hurtigere harmonisering og åbning af de nationale og regionale el-markeder. Dette kan føre til gevinster for danske el-forbrugere grundet øget konkurrence og for danske el-producenter i form af forbedrede vilkår for handel med el på tværs af grænser. Regeringen vil analysere forslaget nærmere mhp. at vurdere de samfundsøkonomiske konsekvenser.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at have væsentlige erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

8. Høring

Forslaget har været i høring i Specialudvalget for Energi-, Forsynings- og Klimapolitik. Der er modtaget nedenstående høringsvar.

Dansk Energi er enig i EU-kommissionens forslag om, at ACER i højere grad selv skal kunne tage initiativ til anbefalinger, og at ACER's tilsyn med de foreslåede

regionale driftscentre (ROCs) er et skridt i den rigtige retning. Dansk Energi finder, at en markant regulatorisk stemme på tværs af grænser mellem medlemsstaterne er en forudsætning for et velfungerede indre marked.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er endnu ikke kendskab til andre landes holdninger til forslaget.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen hilser Kommissionens forslag om en omarbejdning af forordning om oprettelse af et EU-agentur for samarbejde mellem energireguleringsmyndigheder velkommen og er positiv over for formålet om at forbedre den regulatoriske ramme for et mere grænseoverskridende marked for handel med el.

Regeringen støtter et velfungerende liberaliseret indre marked for energi med det sigte at reducere energiomkostningerne for virksomhederne og forbrugerne og at sikre en omkostningseffektiv integration af vedvarende energi og energiforsynings-sikkerhed i Danmark og i Europa. En forbedret regulatorisk ramme forventes at bidrage til udviklingen af det indre marked for el-handel. Regeringen er i udgangspunktet positiv over for øgede kompetencer til ACER, men har behov for at tage mere konkret stilling hertil ifm. den forestående analyse af forslaget.

Fsva. de budgetmæssige implikationer af forslaget lægger regeringen vægt på, at yderligere ressourcer til europæiske agenturer finansieres via omprioriteringer inden for EU's budget.

Regeringens konkrete holdning afventer en nærmere analyse af forslaget.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.